

jaarverslag 2019

Museum Kranenburg

INHOUDSOPGAVE

5	Woord vooraf
7	Programma
37	Educatie en publieksbereik
51	Communicatie
57	Collectie en collectiebeheer
61	KunstenarsCentrumBergen
63	Historisch Museum het Sterkenhuis
67	Kunstuitleen en museumshop
69	Begunstigers
71	Kranenburgh in cijfers
72	Colofon

WOORD VOORAF

Museum Kranenburgh in Bergen kijkt terug op een succesvol 2019 met meer dan 70.000 bezoekers. Dat waren er ruim 10.000 meer dan in 2018, wat onze verwachtingen overtrof en ons hoopvol stemde voor de toekomst.

In Kranenburgh bouwen we met een kleine professionele staf en een grote groep vrijwilligers aan een fantastisch museum. We presenteren tentoonstellingen van verrassend hoge kwaliteit en zijn een geliefde bestemming voor bewoners, bezoekers, families en kinderen uit de regio en het land. Kranenburgh kan zich inmiddels met recht presenteren als een museum dat gehoord en gezien wordt in het Nederlandse museumlandschap. Idyllisch gelegen in het groen tussen zee en dorp raakt Kranenburgh met zijn programma, gebouw en beeldentuin het publiek in het hart.

Samenwerking – van regionaal tot internationaal – karakteriseerde het programma in 2019. Een hoogtepunt was de tentoonstelling Vlaamse Expressionisten die we organiseerden in samenwerking met het Belgische Museum voor Deinze en de Leiestreek (Mudel) en de Belgische privéverzameling The Phoebus Foundation. Van grote Belgische expressionisten als Gustave De Smet en Constant Permeke werden topstukken bijeengebracht en in een uitgebreide catalogus toegelicht. Enthousiast werden we van de succesvolle regionale samenwerking met Stedelijk Museum Alkmaar naar aanleiding van de tentoonstellingen *De Toorop Dynastie* (Alkmaar) en *Edgar Fernhout – Licht in kleur* (Bergen).

De samenwerking omvatte onder meer een bijlage in *NRC Handelsblad*, een combiticket en een kunstfietsroute tussen Bergen en Alkmaar. De samenwerking met het jubilerende weekblad *Libelle* resulteerde in een vrolijke fototentoonstelling over drie generaties Nederlandse vrouwen. We zetten onze warme lokale samenwerking voort met het Cultureel Bergens Platform en alle hierbij betrokken collega's en onder andere de A. Roland Holststichting.

Het einde van 2019 bracht een voor Kranenburgh ongekend hoog aantal bezoekers voor de tentoonstelling Aat Veldhoen – *Levenskunst* in samenwerking met Dutch National Portrait Gallery.

Het programma werd mogelijk gemaakt dankzij genereuze bijdragen van onze partner Rabobank Alkmaar e.o., Mondriaan Fonds, Fonds 21, Ministerie OC&W/Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, TAQA Cultuurfonds, AkzoNobel Foundation, Jaap Harten Fonds en Stichting Niemeijer Fonds.

Met ons educatief label Studio C, onze schoolprogramma's en cultuurcoaches versterkten we in 2019 de band met kinderen en jongeren. Nieuw waren de – bijzonder populaire – ateliertentoonstellingen die Studio C maakte met kunstenaars Charlotte Caspers, Paul Faassen en Ludwig Volbeda. Hierin was steeds een publieksatelier voorzien waarin kinderen en volwassenen zelf aan de slag konden.

Dit jaarverslag verschijnt in een periode waarin onze samenleving behoorlijk van slag is door de uitbraak van het coronavirus. De musea moesten enkele maanden dicht en hebben daardoor grote financiële zorgen. Dat is voor Kranenburgh niet anders. Maar al weten we dat deze crisis ook ons hard zal raken, wij zijn vastbesloten het succes van het museum voort te zetten. Wij vinden hierin de gemeente Bergen aan onze zijde en daar zijn we dankbaar voor. Kunst doet ertoe! Juist wanneer we haar moeten missen, beseffen we des te meer hoezeer kunst mensen samenbrengt en laat genieten.

Mariette Dölle,
directeur-bestuurder Museum Kranenburgh

PROGRAMMA

Studio Charlotte

In het atelier met Charlotte Caspers

19 januari–30 juni 2019, oudbouw

Landschap, natuur en natuurlijke materialen – hout, pigmenten, bladgoud – fascineren kunstenaar Charlotte Caspers, die woont en werkt in Bergen, praktisch naast het bos waar ze veel inspiratie opdoet. De meeste mensen kennen haar als expert in het populaire tv-programma *Het Geheim van de Meester* met Jasper Krabbé. Daarin schildert ze minutieus meesterwerken na, maar de kunst die ze zelf maakt laat ze zelden zien. Deze presentatie van verfijnde, droomachtige schilderijen en collages ademde echter wel haar eigen intieme sfeer. Dit was het eerste in een reeks ateliertentoonstellingen van Studio C waarbij de bezoeker ook zelf aan de slag kon.

Samenstelling Charlotte Caspers i.s.m. Laura Eijpe
 Kunstenaar Charlotte Caspers (1979)
 Bruikleengevers kunstenaar, privécollectie

Awoiska van der Molen

TEMPUS

17 februari–10 juni 2019, Rabozaal nieuwbouwvleugel

De gefotografeerde landschappen van Awoiska van der Molen lijken zich in een andere tijdsdimensie te bevinden. Haar zwart-witfoto's van bergen, bossen en wateren zijn geabstraheerde weergaves van de landschappen die ze opzoekt en ondergaat in afgelegen gebieden. Ze pelt deze mentaal af, laag voor laag, en gaat intuïtief op zoek naar de essentie van de plek en het moment. Haar hoogstpersoonlijke zoektochten vinden hun vertaling in analoog gemaakte beelden. Een expositie van bestaand én nieuw werk nodigde uit de tijd te vergeten.

Gastcurator Marie Stel
 Kunstenaar Awoiska van der Molen (1972)
 Bruikleengevers kunstenaar, Annet Gelink Gallery Amsterdam,
 Purdy Hicks Gallery Londen

Vlaamse Expressionisten

17 februari–10 juni 2019, nieuwbouwvleugel

Deze tentoonstelling is een internationale samenwerking tussen Mudel (Museum voor Deinze en de Leiestreek), The Phoebus Foundation, Antwerpen en Museum Kranenburg. De tentoonstelling is geïnspireerd op de tentoonstelling *de nieuwe morgen* in Mudel (2018).

Met steun van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, die namens de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap een indemniteitsgarantie heeft toegekend.

Vanaf de jaren twintig van de vorige eeuw ontwikkelden de Vlaamse expressionisten een eigen stijl die wordt gekenmerkt door een krachtig en aards realisme. Hun plumpe en ploeterende boeren en vissers zijn odes aan de verbondenheid van mens en natuur, met dynamische penseel neergezet in typisch-donkere 'Vlaamse bruinen'. Dit Vlaamse expressionisme sloeg aan en veroverde in korte tijd een eigen plek te midden van alle vernieuwende kunststromingen die de vroege 20e eeuw zo'n belangrijk moment in de kunstgeschiedenis maken. In Bergen vestigt zich een groep kunstenaars, waaronder Leo Gestel, die hier een heel eigen toets en thematiek ontwikkelt: *De Bergense School*. Ook het expressionisme van de Bergense School wordt in *Vlaamse Expressionisten* verbonden met alle vernieuwende tendensen in de internationale kunstwereld aan het begin van de 20e eeuw. Meer dan zestig werken werden bijeengebracht rondom topstukken van de drie voormannen van het Vlaams expressionisme: Gustave De Smet (1877–1943), Constant Permeke (1886–1952) en Frits Van den Berghe (1883–1939).

Curator

Kunstenaars

Marianne van Gils

Constant Permeke (1886–1952)

Leo Gestel (1881–1941)

Albert Saverys (1886–1964)

Albert Servaes (1883–1966)

Emile Claus (1849–1924)

Floris Jaspers (1889–1965)

Frits Van den Berghe (1883–1939)

Gustave De Smet (1877–1943)

Hubert Malfait (1898–1971)

Jozef Cantré (1890–1957)

Leon De Smet (1881–1966)

Rik Wouters (1882–1916)

Bruikleengevers

Mudel (Museum voor Deinze en de Leiestreek), The Phoebus Foundation Antwerpen, Patrick Derom Gallery Brussel, Piet Boyens

“Ik schilder niet zoals ik zie; maar
zoals ik meen gezien te hebben.”

— Constant Permeke

“I do not paint as I see; but
rather as I think I have seen.”

— Constant Permeke

Studio C x Paul Faassen

Iedere vogel is een mens

6 juli–3 november 2019, oudbouw

Vogels lijken meer op mensen dan we denken. Ze maken zich druk, kunnen liegen en ze waarschuwen hun soortgenoten. Sommigen houden van opruimen, anderen maken gereedschappen voor lastige klusjes. Maar hebben ze ook wel eens lol? Voelen ze zich schuldig? Zijn ze trots, chagrijnig of boos? Aan hun kopjes valt niets af te lezen. Paul Faassen is gefascineerd door al die vragen en de honderden vogels die hij in aquarel vastlegde, vormden de basis voor deze tentoonstelling die de tweede is in een reeks ateliertentoonstellingen met publiekparticipatie.

Samenstelling Paul Faassen i.s.m. Laura Eijpe
 Kunstenaar Paul Faassen (1967)
 Bruikleengevers kunstenaar, privécollectie

Esther Tielemans

Based on a True Story

23 juni–17 november 2019, Rabozaal nieuwbouwvleugel

De afgelopen jaren maakte Esther Tielemans naam met ruimtelijke schilderijen waarin kleur allesbepalend is. In Kranenburgh toonde ze een ensemble van acht schilderijen en drie vrijstaande monochrome panelen die samen de installatie *Based on a True Story* vormen. Ze gebruikt haar herinnering en intuïtie, kleuren en penseelstreek om wat ze heeft ervaren in een landschap, terug te halen. *Based on a True Story* laat zien dat abstractie voortkomt uit een reële ervaring. Een ervaring die niet meer volledig terug te halen is, maar slechts gefragmenteerd in het geheugen is opgeslagen.

Bij deze tentoonstelling verscheen het boekje *Esther Tielemans – Based on a True Story* met kaarten van Tielemans' werk en een tekst van Rudi Fuchs.

Samenstelling Esther Tielemans, Mariette Dölle, Marie Stel
 Kunstenaar Esther Tielemans (1976)
 Bruikleengevers kunstenaar, privécollecties
 Samenwerking AkzoNobel Foundation
 (publicatie)

'Het gaat Faassen er niet om vogels zo natuurgetrouw mogelijk te schilderen. Hij wil ons laten fantaseren over die kleurrijke beestjes, waarvan er nu vele tientallen te zien zijn in Museum Kranenburgh.'
 (Trouw)

Edgar Fernhout

Licht in kleur

23 juni–17 november 2019, nieuwbouwvleugel

De presentatie van Rudi Fuchs, voormalig directeur van onder meer Stedelijk Museum Amsterdam, kenner en vriend van Fernhout, focuste op de jaren zestig en zeventig waarin Fernhout door zijn vernieuwingsdrang in de voorhoede van de Nederlandse schilderkunst opereerde.

Na het overlijden van zijn moeder Charley in 1955 betrok Edgar Fernhout zijn ouderlijk huis De Vlerken in Bergen en ging hij werken in zijn moeders voormalige atelier, op steenworp afstand van Museum Kranenburgh. Uit de schaduw van zijn moeder Charley verkoos hij de abstractie, met de natuur rond Bergen en de werking van het licht binnen het landschap als onuitputtelijke bronnen van fascinatie. Aan de hand van een dertigtal werken nodigde de tentoonstelling uit tot het daadwerkelijk ervaren van herfstlicht, licht van zee of de kleur van vriesweer. Bij deze tentoonstelling verscheen de publicatie *Edgar Fernhout, Licht in kleur* van Rudi Fuchs, vormgegeven door Rutger Fuchs.

Gedurende het najaar werkte Kranenburgh op het gebied van publiciteit en publieksprogramma samen met Stedelijk Museum Alkmaar, dat vanaf september de tentoonstelling *De Toorop Dynastie* toonde.

Gastcurator	Rudi Fuchs
Kunstenaar	Edgar Fernhout (1912–1974)
Bruikleengevers	Erven Edgar Fernhout, Van Abbemuseum Eindhoven, Stedelijk Museum Amsterdam, Kunstmuseum Den Haag, Museum Voorlinden Wassenaar, Dordrechts Museum, Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed Amersfoort, Museum Arnhem, No Hero Foundation Delden, De Ateliers Amsterdam, Collectie Hoek van Holland, Hoogheemraadschap Noordhollands Noorderkwartier Heerhugowaard, Collectie W.G. Quist, Collectie de Heus-Zomer, privécollecties
Met steun van	TAQA Cultuurfonds

‘Hij kon, zoals zijn moeder Charley Toorop dat graag zag, heel mooi portretten en landschappen schilderen. Maar wat hij later deed, was veel beter.’
(Rudi Fuchs)

Onder Vrienden - De Bergense School in kaart

23 juni–17 november 2019, nieuwbouw

Een aantrekkelijke bloemlezing uit de eigen collectie werken van de Bergense School, met daarin grote namen zoals Leo Gestel, Charley Toorop en Dirk Filarski. Ook werken uit de omgeving van de Bergense School én een aantal bijzondere nieuwe verwervingen, waaronder een kleurrijk vroeg stilleven van Dirk Filarski en een groot, zonnig tafereel van Kees Maks. De talloze vriendschappen, relaties en familiebanden die in kunstenaarsdorp Bergen werden aangegaan, vormen een boeiende geschiedenis die veel kunstwerken en hun makers onderling met elkaar verbindt. Dat geldt ook voor favoriete plekken in Bergen die ze graag bezochten en vereeuwigden, zoals de Oude Hof. Dit boeiende netwerk van verbindingen, dwarsverbanden en gezamenlijkheden vormde de rode draad in deze presentatie

Curator	Marianne van Gils
Kunstenaars	Leo Gestel (1881–1941) Jaap Min (1914–1987) Edgar Fernhout (1912–1974) Henri Le Fauconnier (1881–1946) Han Wezelaar (1901–1984) Jan Ponstijn (1883–1970) Jan Sluijters (1881–1957) Eva Besnyö (1910–2003)

In the Picture

Drie generaties vrouwen in Nederland

8 september–8 december 2019, Tuinzaal nieuwbouwvleugel

In 2019 bestond *Libelle*, het grootste vrouwenmediamerk van Nederland, 85 jaar. Naar aanleiding van dit jubileum werd er in samenwerking met *Libelle* een tentoonstelling over drie generaties vrouwen in Nederland gerealiseerd. Fotografen Patricia Steur (70), Brenda van Leeuwen (47) en Sanne Romeijn (26) portretteerden twaalf families, één uit elke provincie. De foto's werden aangevuld met een fotoserie van Humberto Tan, waarin hij een ode bracht aan zes bijzondere Nederlandse vrouwen.

Samenstelling Redactie *Libelle*, Marie Stel
 Kunstenaars Patricia Steur (1948)
 Sanne Romeijn (1993)
 Brenda van Leeuwen (1972)
 Humberto Tan (1965)

Samenwerking *Libelle*

Studio C x Ludwig Volbeda

Fabelwezens in een fantastische wereld

9 november 2019–22 maart 2020, oudbouw

Deze tentoonstelling was gewijd aan het universum van de gevierde illustrator Ludwig Volbeda, dat wordt bevolkt door allerlei exotische en fantastische wezens. Zijn illustraties in het kinderboek *Fabeldieren* (Floortje Zwigman, Uitgeverij Lannoo 2017) werden bekroond met de prestigieuze Gouden Penseel-prijs. Dit was de derde in een reeks participatietentoonstellingen waarbij de bezoeker ook zelf aan de slag kon.

Samenstelling Ludwig Volbeda i.s.m. Laura Eijpe
 Kunstenaar Ludwig Volbeda (1990)
 Bruikleengever kunstenaar

'Wie denkt dat vroeger het leven voor alle vrouwen hetzelfde was en alles nu heel anders is, moet die mening snel bijstellen na een bezoek aan de tentoonstelling *In The Picture* in museum Kranenburgh in Bergen.'
 (Nederlands Dagblad)

か書き味
BRIDGES
INK
レスボール入り
LACK
万年筆専用
PLATINUM
MADE IN JAPAN
100 (10)

Iris Kensmil

Blues Before Sunrise

24 november 2019–13 april 2020, Rabozaal nieuwbouwvleugel

De schilderijen en tekeningen van Iris Kensmil zijn verweven met haar eigen leefwereld en geschiedenis. Eerder in 2019 vertegenwoordigde Kensmil Nederland tijdens de Biënnale van Venetië. In aansluiting hierop presenteerde ze in deze solotentoonstelling werk over personen die een rol speelden in de Zwarte emancipatie. Zo verleende ze activiste Betty Shabazz en bluesmuzikant John Lee Hooker, maar ook de verpleegkundigen uit Suriname die in de jaren 1950 en 1960 naar Nederland kwamen, de historische dan wel intellectuele status die hen toekomt. Bij deze tentoonstelling verscheen de publicatie *Iris Kensmil, Blues Before Sunrise*, met bijdragen van Astrid Roemer en Wayne Modest.

Samenstelling	Iris Kensmil, Mariette Dölle, Marie Stel
Kunstenaar	Iris Kensmil (1970)
Bruikleengevers	Ferdinand van Dieten office, privécollectie
Met steun van	Stichting Niemeijer Fonds (publicatie) Jaap Harten Fonds Mondriaan Fonds

‘Een bescheiden maar prachtige overzichtstentoonstelling in Museum Kranenburgh, de eerste van Iris Kensmil in Nederland sinds de Biënnale.’
(De Volkskrant)

Aat Veldhoen

Levenskunst

24 november 2019–13 april 2020, nieuwbouwwleugel

Aat Veldhoen (1934 - 2018) leefde voor én omringd door zijn eigen kunst. Tot het einde van zijn leven werkte hij met niet-aflatende energie en scheppingsdrang aan zijn veelzijdige oeuvre dat tekeningen, etsen, schilderijen, foto's, keramiek en sculpturen omvat. Verliefdheid, liefde, seks, ziekte, ouderdom en dood – de als tekenaar geschoolde Veldhoen legde het allemaal vol vuur en compassie vast.

Zijn uitzonderlijke en levenslange nieuwsgierigheid naar alles wat menselijk is, resulteerde in een intieme levensstudie die Veldhoen maakte van de personen die hem omringden.

In Aat Veldhoen – Levenskunst gaat zijn werk opmerkelijke verbindingen aan met werk van mensen die zijn levenspad kruisten. Het resultaat is een persoonlijke en liefdevolle kijk op het menselijk bestaan, dicht op de huid van Veldhoen, wiens leven onlosmakelijk is verweven met zijn kunst.

Gastcurator en portretfotograaf Koos Breukel maakte een persoonlijke keuze uit Veldhoens enorme oeuvre. Dat deed hij in samenwerking met Venus Veldhoen en de Dutch National Portrait Gallery.

Gastcurator	Koos Breukel, i.s.m. Hedy van Erp en Venus Veldhoen
Kunstenaars	Aat Veldhoen (1934–2018) Arie Veldhoen senior (1907-1955) Koos Breukel (1962) Corbino (1959) Hans de Kort (1963) Kees Hin (1936) Nico Koster (1940) Martijn Veldhoen (1962) Pieter Boersma (1945) Venus Veldhoen (1968)
Bruikleengevers	Rijksmuseum , Museum Het Rembrandthuis, Amsterdam Museum, Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, RKD – Nederlands Instituut voor Kunstgeschiedenis, Maria Austria Instituut, AMC / Amsterdam UMC, Koos Breukel, Pieter Boersma, Corbino, Kees Hin, Cristi Kluijvers, Hans de Kort, Martijn Veldhoen, Gala Veldhoen, Kabul Veldhoen, Tycho Veldhoen, Venus Veldhoen Erven Veldhoen, privécollectie
Samenwerking	Dutch National Portrait Gallery (DNPG)

'Een mooie toevoeging aan het werk van Veldhoen in deze tentoonstelling is de kruisbestuiving tussen de verschillende kunstenaars en die van Veldhoens eigen kinderen.'
(De Telegraaf)

EDUCATIE EN PUBLIEKSBEREIK

Kunst in Kranenburgh is er voor iedereen, van kleuter tot oudere. Daarom wil het museum ook bezoekers verleiden die misschien minder snel uit zichzelf zouden komen. In 2019 bestond het programma uit diverse activiteiten voor uiteenlopende doelgroepen.

In 2019 werden bij de diverse tentoonstellingen rondleidingen, lezingen en workshops aangeboden.

Zo was er een breed scala aan schrijf-, knutsel-, teken- en schilderworkshops voor jong en oud. En er was een populair aanbod aan thematische wandelingen (met teckels langs kunstenaarshuizen!).

Tot de bijzondere rondleidingen behoorden die van Suzanne Swarts (Museum Voorlinden) en Patrick van Mil (Stedelijk Museum Alkmaar), die werden georganiseerd in het kader van 'Museumdirecteur over de vloer'. Hoofdredacteur Hilmar Mulder van het tijdschrift *Libelle* leidde belangstellenden rond bij *In the Picture*.

Onder de titel 'Neem een loopje met' werden er opnieuw persoonlijke rondleidingen gegeven door de schrijvers die tijdelijk verbleven in het Adriaan Roland Holsthuis aan de Nesdijk in Bergen. Dit jaar waren de deelnemende schrijvers: Sophie Zijlstra, Peter Bergsma, Erik Lindner, Paulien Vijverberg, Anne van Amstel en Florette Dijkstra. Zij vertelden over hun ervaringen in Bergen en over het schrijversvak.

Er vonden verschillende concerten plaats, waarbij de jaarlijkse Simeon ten Holt-Dag op 27 januari een hoogtepunt vormde met optredens van pianist Polo de Haas en schrijvers John Heymans en H.C. ten Berge.

De Eerste Bergensche Boekhandel organiseerde in samenwerking met Kranenburgh weer vijf literaire Avonden met bekende schrijvers. In 2019 werden de volgende tweetallen uitgenodigd: Marjolijn van Heemstra en Marieke Lucas Rijneveld, Marjoleine de Vos en Bas Heijne, Maartje Wortel en Martin Michael Driessen, Manon Uphoff en Erik Jan Harmens, en Stephan Enter en Anton Valens.

ACTIVITEITEN

23 januari	Naked Night: avondopenstelling met rondleidingen voor naturalisten i.s.m. Naturalisten Federatie Nederland	21-22 april 24 april	Pasen: Studio C familieworkshops Schrijversloopje Peter Bergsma
24 januari	Tekenworkshop: tekenen op zaal naar naaktmodel	5 mei	Tekenworkshop op zaal met Sanne Beemsterboer
24 januari	Literaire Avond met Marjolijn van Heemstra en Marieke Lucas Rijneveld	5 mei 12 mei	Studio C workshop door Charlotte Caspers Moederdag: Studio C familieworkshop
27 januari	Simeon ten Holt-dag met pianist Polo de Haas en schrijvers John Heymans en H.C. ten Berge	19 mei	Special Event Tempus: Marie Stel in gesprek met Awoiska van der Molen en Eric Brinckmann
14 februari	Literaire Avond met Marjoleine de Vos en Bas Heijne	30 mei	Hemelvaart: Studio C workshop
3 maart	Lezing Charlotte Caspers	2 juni	Tekenworkshop op zaal met Sanne Beemsterboer
10 maart	Studio C workshop door Charlotte Caspers		
21 maart	Literaire Avond met Maartje Wortel en Martin Michael Driessen	7 juli	Schilderworkshop in de tuin met Yvon Bos Eyssen
24 maart	Lezing Vlaamse Expressionisten door kunsthistoricus Michiel Kersten	20 juli	Schrijfworkshop Querido
27 maart	Schrijversloopje Sophie Zijlstra	21 juli	Teckeltocht-wandeling met hond langs kunstenaarshuizen Bergen met Patricia Bracke
7 april	Studio C workshop door Charlotte Caspers	24 juli	Schrijversloopje Erik Lindner
8-14 april	Nationale Museumweek + pop-up tentoonstelling in Berger Scholengemeenschap (BSG): leerlingen selecteren uit Collectie Kranenburgh	4 augustus	Schilderworkshop in de tuin met Yvon Bos Eyssen
11 april	Tekenworkshop op zaal met Sanne Beemsterboer	7 augustus	Lichtjesavond i.s.m. The International Holland Music Sessions: klassieke concerten door jong internationaal talent
13 april	MuseumMatchMiddag tijdens Nationale Museumweek: daten in het museum	18 augustus	Wandeling langs kunstenaarshuizen Bergen met Patricia Bracke
14 april	Rondleiding Charlotte Caspers	28 augustus	Schrijversloopje Paulien Vijverberg
20 april	Concert Participatiekoor Bergen: Bach zingen met mensen met dementie		

- 1 september Museumdirecteur over de vloer:
Suzanne Swarts van Museum Voorlinden
- 14 september Open Monumentendag: rondleidingen
door Park Meerwijk
- 21 september Schilderworkshop met Paul Faassen

- 10 oktober Literaire Avond met Manon Uphoff
en Erik Jan Harmens
- 13 oktober Museumdirecteur over de vloer:
Patrick van Mil van Stedelijk Museum Alkmaar
- 16 oktober Schrijversloopje Anne van Amstel
- 18 oktober Feestelijke opening Kunst10daagse
Bergen (K10d)
- 18 t/m 27 oktober K10d: Kranenburgh als locatie en pop-up
tentoonstelling Studio C x BSG met kunst van
BSG-leerlingen in Rabobank Bergen
- 24 oktober Schilderworkshop met Paul Faassen
- 27 oktober Boekpresentatie John Heymans, *Arabesk*

- 10 november Concert Alma Quartet met strijkkwartetten
van Debussy en Schubert
- 14 november Literaire Avond met Stephan Enter en
Anton Valens
- 17 november Hoofdredacteur over de vloer:
Hilmar Mulder van tijdschrift *Libelle*
- 24 november Studio C workshop door Ludwig Volbeda
- 29 november PAN-podium: Kranenburgh tijdens kunstbeurs
PAN Amsterdam, m.m.v. o.a. Rudi Fuchs,
Koos Breukel en Charlotte Caspers

- 16 dec t/m 5 jan Kerstvakantie: Studio C Kerstworkshops
- 18 december Schrijversloopje Florette Dijkstra

ONDERWIJS EN MAATSCHAPPIJ

Groep 5 van de Teun de Jager school in Schoorl won een workshop met Charlotte Caspers door prachtige tekeningen te maken van hun vondsten in de natuur. De leerlingen bezochten de tentoonstelling Studio Charlotte om daarna zelf aan de slag te gaan met zelfgemaakte eitempera. Ze schilderden een landschap op paneel, net zoals Charlotte.

Ter gelegenheid van het 100-jarig bestaan van de Bosschool in Bergen ging het museum speciaal open voor de klassen. Ook gingen leskisten vol museale voorwerpen en archiefmateriaal naar de school.

Dankzij de steun van de gemeente Bergen konden ook dit jaar weer alle basisscholen in Bergen, Egmond, Schoorl en Groet rekenen op cultuurcoaches in de klas. Vanuit de disciplines beeldend, dans, muziek, zang, theater, dans, film en grafisch ontwerpen werd de lesstof verbonden aan een culturele workshopreeks van een kunstenaar, zowel in de klas als in Museum Kranenburgh.

Het 100-jarig bestaan van de Berger Scholengemeenschap werd luister bijgezet door een uitvoerig cultureel programma, onder andere in samenwerking met Museum Kranenburgh. Zo werd er tijdens de Nationale Museumweek (8-14 april) voor de tweede keer een pop-up tentoonstelling gerealiseerd in het schoolgebouw. Leerlingen uit alle leerlagen maakten een selectie uit de museale collectie van Kranenburgh rondom het thema 'In mijn hoofd' en ontwikkelden een randprogramma. De tentoonstelling werd feestelijk geopend door wethouder Antoine Tromp.

In het kader van de culturele week werden bovenbouwleerlingen van de Berger Scholengemeenschap uitgenodigd zich te verdiepen in het thema 'De ander & ik'. In Kranenburgh volgden zij een lezing van Vluchtelingenwerk en gingen daarna met twee *spoken word*-artiesten van Productiehuis FLOW uit Rotterdam in de tentoonstellingen van Iris Kensmil en Aat Veldhoen aan de slag.

Spoken Word is een dichtvorm waarbij de woorden ritmisch, als een performance worden voorgedragen. De leerlingen lieten zich inspireren door de kunstwerken en droegen hun schrijfsels voor.

Voor het derde jaar op rij organiseerde Studio C een pop-up tentoonstelling met kunstwerken van leerlingen van de Berger Scholengemeenschap in de bankhal van Rabobank in Bergen tijdens de Kunst10daagse. Dit jaar werden de leerlingen geïnspireerd door de Egmondse kunstenaar Sebastiaan Groot, bekend als winnaar van het televisieprogramma *Project Rembrandt*. Tijdens de pop-up werden er door de leerlingen en Studio C doorlopend workshops Eco-buttons maken georganiseerd. In totaal zijn er meer dan 300 buttons gemaakt door jong en oud.

Studio i – platform voor inclusieve cultuur verzorgde een training in het dementievriendelijk rondleiden voor een geïnteresseerde groep educatievrijwilligers.

Met woonzorglocatie Oudtburgh is in 2019 een bijzonder samenwerkingsproject gestart. Er werden rondleidingen in het museum georganiseerd voor mensen met dementie, maar voor degenen die daar door fysieke beperkingen niet aan mee konden doen, ging Kranenburgh met reproducties van schilderijen uit de collectie naar de bewoners in Oudtburgh toe. Gezamenlijk werden verscheidene schilderijen rond het thema 'De seizoenen' bekeken en besproken. Er werd informatie gedeeld, opinies geuit en herinneringen opgehaald door de schilderijen en voorwerpen die werden meegebracht, zoals een paar oude houten schaatsen. Dit laatste zorgde voor een feest van herkenning!

Ook voor Zorggroep De Marke in Bergen werden dementievriendelijke rondleidingen en bijpassende workshops in Studio C georganiseerd. Samen kunst kijken en daarna zelf aan de slag met verf.

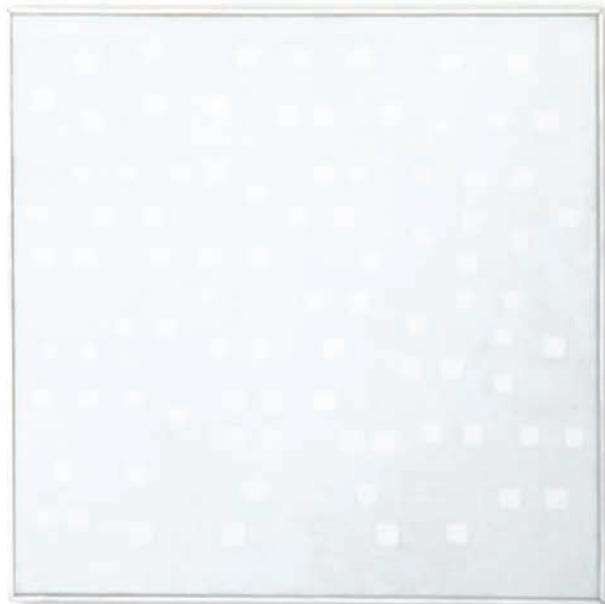

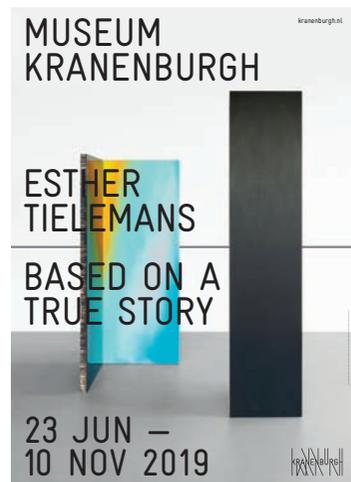
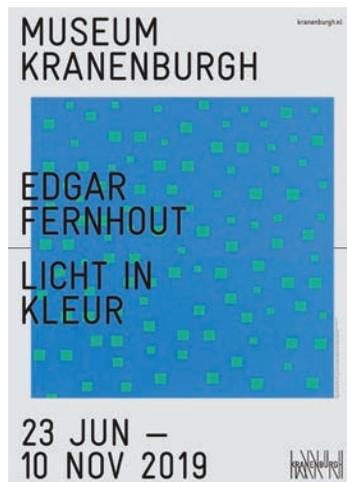
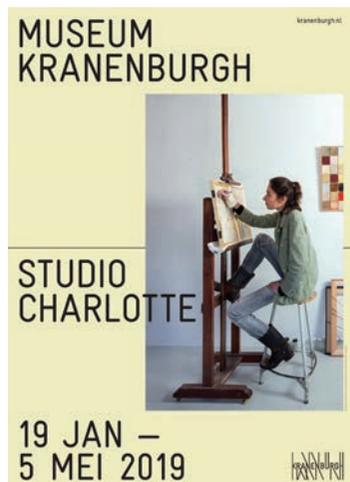
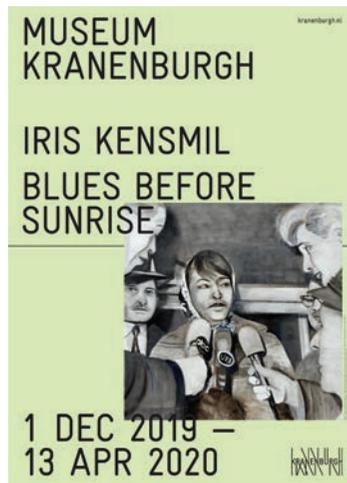
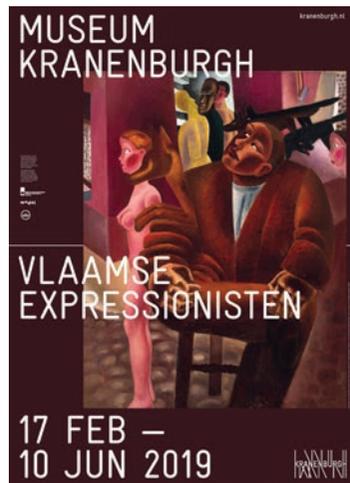
PODCAST

In 2019 hebben we podcastmaker Caspar Stalenhoef gevraagd bij alle tentoonstellingen podcasts te maken. De podcasts duren 15 à 20 minuten en lichten de tentoonstelling toe. Kunstenaars en curatoren komen aan het woord. Het geeft een extra dimensie aan de beleving van de tentoonstelling.

Voor de tentoonstelling *Vlaamse expressionisten* werd curator en kunsthistoricus Piet Boyens geïnterviewd. En zo werd ook Rudi Fuchs, de gastcurator voor de tentoonstelling Edgar Fernhout – *Licht in kleur*, geïnterviewd naast kunstenaar Jan Dibbets. Voor de tentoonstelling Aat Veldhoen – *Levenskunst* sprak Stalenhoef met fotograaf Koos Breukel en Venus Veldhoen. Voor de tentoonstellingen van Awoiska van der Molen, Esther Tielemans en Iris Kensmil sprak Stalenhoef met de kunstenaars zelf.

In 2019 werd een eerder gemaakte podcast *Bloot* van Museum Kranenburgh op de longlist geplaatst voor de Online Radio Awards 2019. Een mooi compliment.

COMMUNICATIE

Kranenburgh verwelkomde in 2019 ruim 70.000 bezoekers. Dat waren er zo'n 10.000 meer dan in 2018, een stijging van bijna 17 procent. Samenwerking – onder meer met het Belgische Museum voor Deinze en de Leiestreek (Mudel) en met Stedelijk Museum Alkmaar – karakteriseerde het programma.

De echte uitschieter in 2019 vormde *Vlaamse Expressionisten*, een tentoonstelling vol topstukken in samenwerking met het Belgische museum Mudel. Het einde van 2019 bracht een voor Kranenburgh ongekend hoog aantal bezoekers voor de tentoonstellingen Studio C x Ludwig Volbeda, Iris Kensmil – *Blues Before Sunrise*, en Aat Veldhoen – *Levenskunst*.

De persaandacht voor Kranenburghs programma kende in 2019 opvallend grote pieken. Donderdag 24 januari vormde het onbetwiste hoogtepunt met een ware lawine aan pers- en onlineaandacht voor de bloot-rondleidingen door de tentoonstelling BLOOT. *NRC Handelsblad* en *NH-Nieuws*, maar ook alle grote nationale tv-shows waaronder *Jinek*, de *Late Night Show* en *Pauw* stonden stil bij dit bijzondere evenement. Het beeldverslag van *NH-Nieuws* werd zelfs opgepakt door internationale nieuwsprogramma's.

Niemand minder dan de Vlaamse Ann Demeester, directeur van het Frans Hals Museum kwam naar Kranenburgh om voor het AVROTROS-tv-programma *Nu te Zien* verslag te doen van de tentoonstelling *Vlaamse Expressionisten* (uitzending op 9 april). De tentoonstelling *Studio Charlotte* mocht ook op grote belangstelling rekenen en kreeg recensies in o.a. *Trouw* en het *Noordhollands Dagblad*. In het radioprogramma *Nooit Meer Slapen* van de VPRO vertelde Caspers over haar kunstenaarschap en passie voor het restauratie-vak (uitzending 17 januari).

In de zomer zorgde het abstracte werk van Edgar Fernhout voor artikelen in o.a. het *Museumtijdschrift* en het *Noordhollands Dagblad*. Fernhout-kenner Aloys van den Berk vertelde voor het

AVROTROS-radioprogramma *Opium op 4* over de tentoonstelling en de betekenis van Fernhout voor de ontwikkeling van de Nederlandse schilderkunst (uitzending 25 juni).

In samenwerking met Stedelijk Museum Alkmaar, dat vanaf 28 september De Toorop Dynastie toonde, werd een bijlage gemaakt voor *NRC Handelsblad*. Hierin presenteerden de beide musea de tentoonstellingen rondom Edgar Fernhout (Kranenburgh) en de generaties Toorop (Stedelijk Alkmaar), alle randprogrammering en onder meer de gezamenlijk ontwikkelde Kunstfietskaart Bergen-Alkmaar.

Levenskunstenaar Aat Veldhoen sprak al vóór de opening van zijn tentoonstelling in Kranenburgh tot de verbeelding van de pers. Dagbladen *Trouw*, *Telegraaf*, *Volkscrant*, *Parool* en *Noordhollands Dagblad* besteedden uitgebreid aandacht aan de kunstenaar en zijn tentoonstelling. *Museumtijdschrift* en *Collect* namen eveneens uitgebreide artikelen op. En dat was pas de eerste maand van de tentoonstelling!

In haar artikel 'Balanceerkunst' in de *Volkscrant* (28 december) onderzocht Wieteke van Zeil de balans tussen mannelijke en vrouwelijke makers bij de Nederlandse musea. Met o.a. een uitstekende vertegenwoordiging van vrouwen in de organisatie (50%) en een percentage van 21% vrouwelijke vertegenwoordiging in de collectie doet het museum het beter dan gemiddeld.

Op uitnodiging van de organisatie van de PAN Amsterdam vulde Museum Kranenburgh op 29 november het PAN-Podium van deze prestigieuze kunstbeurs met een klinkend programma. Venus Veldhoen en Koos Breukel werden geïnterviewd over Aat Veldhoen, Rudi Fuchs over de relatie museum-kunstenaar. Charlotte Caspers vertelde over het museum als maakplek. Mariette Dölle liet zich bevragen over het museum. Het PAN-publiek kwam in groten getale luisteren en kijken.

Naast advertenties in kunstbladen als *Metropolis M*, *COLLECT* en *Muze* werd dit jaar ook gekozen voor radioreclame op NPO Radio 1, onder meer voor tentoonstellingen *Vlaamse Expressionisten* en Aat Veldhoen – *Levenskunst*. Dit zorgde rond de voorjaars- en kerstvakanties voor aanzienlijk grotere belangstelling van het publiek.

In 2019 bezochten meer dan 44.000 geïnteresseerden de website van Kranenburgh, 70% daarvan waren vrouwen, 30% mannen. De meest bekeken pagina's zijn die waarop je kunt zien wat er te doen is in het museum en het overzicht met praktische informatie, zoals openingstijden en adres.

Kranenburgh neemt deel aan het Google Grants programma, waarmee het beschikt over een advertentiebudget voor Google Ads ten behoeve van optimale zichtbaarheid op internet. Ook in 2019 is dit weer maandelijks geüpdatet met campagnes rondom het museum en de tentoonstellingen. Opmerkelijk is dat de campagne voor de tentoonstelling van Aat Veldhoen – *Levenskunst* het het beste van alle tentoonstellingen in 2019 deed, terwijl deze alleen de decembermaand van 2019 liep.

Met wekelijkse berichten op Facebook, Twitter en Instagram prikkelde Kranenburgh zijn publiek. Ook wisten bekende bloggers en Instagrammers het museum te vinden. Op Facebook nam het aantal volgers toe tot boven de 4000, op Instagram zijn er meer dan 2500 enthousiaste Kranenburgh-fans. De digitale *Kranenburgh Nieuwsbrief* met het actuele programma werd in 2019 negen keer naar de 3750 geabonneerden verstuurd. Voor de interne communicatie met de 170 vrijwilligers verzorgde het team de maandelijks nieuwsbrief *KRANt*.

Voor alle tentoonstellingsuitingen werd intensief samengewerkt met Studio de Ronners in Rotterdam. Zij ontwierpen de campagnes voor alle tentoonstellingen en o.a. de publicatie bij tentoonstelling van Esther Tielemans.

In totaal verspreidde het museum zo'n 475.000 flyers, 600 grote posters en 3200 kleinere posters bij culturele instellingen en horeca en door middel van driehoeksborden in Bergen, de regio en de grote steden Amsterdam, Utrecht, Den Haag en Rotterdam. Daarnaast gingen zo'n 5500 papieren en 8000 digitale uitnodigingen de deur uit voor openingen en events in het museum.

In 2019 verschenen bij Museum Kranenburgh meerdere tentoonstellingspublicaties:

Rudi Fuchs, *Edgar Fernhout, Licht in kleur/Coloured Light*, 2019.
ISBN/EAN: 978-90-78666-04-2

Esther Tielemans, Based on a True Story,
2019. Kaartenboekje met inleiding door Rudi Fuchs, 2019.

Iris Kensmil, Wayne Modest, Astrid H. Roemer,
Iris Kensmil – Blues before Sunrise, 2019.
ISBN/EAN:978-90-78666-05-9

In 2019 werd in samenwerking met Studio de Ronners de volledige bewegwijzering en bebording in en rond het museum vervangen door nieuwe belettering en bordjes. Bureau RUIG ontwierp nieuwe bordjes voor de kunstwerken en bijzondere bomen en planten in de tuin.

COLLECTIE EN COLLECTIEBEHEER

De collectie van Museum Kranenburgh omvat ca. 2600 objecten (1900-heden), waarbij kunstenaars van de Bergense School start- en kernpunt vormen. Kwantitatief vormen stukken van ná 1960 het zwaartepunt. Kranenburgh beheert de collectie van gemeente Bergen (het grootste deel van de verzameling) en van het Noord-Hollands Kunstcentrum (NHKC). Een deel is in eigendom van Stichting Museale Collecties Kranenburgh.

Ook bevinden zich in de collectie werken in langdurig bruikleen van musea, de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed en particulieren. Leo Gestel, Dirk Filarski, Matthieu en Piet Wiegman, Henri Le Fauconnier, Charley Toorop, Eva Besnyö, Edgar Fernhout, Lucebert, Emo Verkerk en Folkert de Jong (de laatste in langdurig bruikleen) zijn sleutelfiguren binnen de collectie.

Om de collectie qua opbouw verder te structureren en deze in de toekomst interessant en verantwoord te kunnen aanvullen is in 2019 gestart met het opstellen van een nieuw collectieplan. Eind 2020 wordt het geactualiseerde collectieplan 2021-2024 afgerond. Vanaf 2012 werd de collectie verspreid opgeslagen in meerdere, externe depots, van verschillend klimatiseringsniveau. Vanaf 2019 zijn alle werken opgeslagen in verschillende depots met een museaal bewaarniveau. Het museum werkt aan het inhalen van achterstanden in registratie en museale waardering. Daarnaast is het museum met gemeente Bergen in gesprek over de noodzaak van een eigen museaal depot in de directe nabijheid van Museum Kranenburgh.

BRUIKLEEN EN AANWINSTEN

Langdurig bruikleen van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed:

Henk van den Idsert, *De begrafenis van oud-burgemeester Van Reenen*, 1951-57. Olieverf op doek

Henri Le Fauconnier, *Vorstudie Portret Albert Verwey*, 1915. Tekening

Henri Le Fauconnier, *Landschap, rotsachtig dal, het Ploumanac'h*, 1910. Olieverf op doek

Henri Le Fauconnier, *Studie Veere*, 1914. Olieverf op doek

Henri Le Fauconnier *La Rêve du fumeur*, 1916. Olieverf op doek

Kees Maks, *Automne* (gezelschap in tuin), 1910-1925. Olieverf op doek

Edgar Fernhout, *Nacht*, 1971. Olieverf op doek

Langdurig bruikleen van Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier:

Edgar Fernhout, *Herfst*, 1965. Olieverf op doek

Aankoop:

Awoiska van der Molen, *#545-16*, 2018. Gelatine zilverdruk

Schenking van Aegon:

Dirk Filarski, *Bergdorpje* (Spanje), 1934. Olieverf op doek

Particuliere schenkingen:

Leo Gestel, *Femme fatale*, 1914. Pastel (afbeelding p. 56)

Edgar Fernhout, *Zonder titel* (orkest), 1931. Prent

Mommie Schwarz, *Stilleven met magnolia*, ca. 1934.

Olieverf op doek

Uitgaande langdurende bruiklenen:

Stedelijk Museum Alkmaar:

Piet van Wijngaerdt, *Zelfportret*, 1946. Olieverf op doek

Gerrit van Blaaderen, *Zelfportret met hoed*, 1922.

Olieverf op doek

Mommie Schwarz, *Stilleven met zonnebloemen*, 1915-1916.

Olieverf op board.

Retourgaande langdurende bruiklenen:

Collectiebruiklenen vanuit het Stedelijk Museum

Amsterdam en Kunstmuseum Den Haag.

Uitgaande tentoonstellingsbruiklenen:

Museum Belvédère, tentoonstelling “*Jaap Min- wat zich schildert tussen polder en duin*”, 31 mei t/m 22 september 2019; Jaap Min, *Voertpolder*, 1980. Olieverf op doek

Singer Laren, tentoonstelling “*Weer en Wind*”,

2 september 2019 t/m 5 januari 2020;

Germ de Jong, *Winter in de duinen van Schoorl*, 1941.

Olieverf op doek

Noord-Brabants Museum: tentoonstelling “*Jan Sluijters.*

De wilde jaren”, 3 november 2018 t/m 21 april 2019

Leo Gestel, *Herfst*, 1909. Olieverf op doek (afbeelding p. 58)

CONSERVEREN EN RESTAUREREN

Fantasiebeest, Lucebert, 1990/1994, beton en geglazuurd aardewerk.

Door restauratieatelier Zuliani, Den Haag. Deze prominente sculptuur staat sinds 1996 in de tuin van het museum.

Het beeld is schoongemaakt en op de onderdelen die door weersinvloeden schade hebben ondervonden hersteld.

Waterlelies (een zicht op Loosdrecht) van Dirk Smorenberg, z.j., olieverf op doek door restauratoren Boeijink, Boekel, Van der Knaap. Na restauratie zal het werk in langdurig bruikleen komen bij het Museum van Egmond. Het schilderij is in 1945 door de inwoners van Loosdrecht aan de gemeente Egmond aan Zee geschonken als dank voor het opvangen van evacués in 1940.

KUNSTENAARSCENTRUMBERGEN

Het KunstenaarsCentrumBergen (KCB) is een stichting met leden in 1947 voor beroepskunstenaars opgericht. In de KCB-tentoonstellingsruimte op de eerste etage van de Kranenburgh-oudbouw worden groepstentoonstellingen met werk van de leden georganiseerd. Het KCB biedt een podium aan kunstenaars van tal van disciplines: beeldend kunstenaars, componisten, schrijvers, dichters, musici, theatermakers en fotografen.

Naast belangenbehartiging van de werkende leden heeft het KCB als doelstelling het bevorderen en beschermen van de hedendaagse kunsten.

Het KCB heeft 183 leden en wordt ondersteund door 170 donateurs en 38 kunstlievende leden. In 2019 kwamen er 11 kunstenaars bij.

Het bestuur van het KCB bestond in 2019 uit Margreeth Ulm (waarnemend voorzitter en secretaris), Evert Barendrecht (penningmeester), en de algemene bestuursleden Gerda Schimmel, Babette Treumann, Jaap Borgers en Ed Bausch.

Het KCB organiseerde zes tentoonstellingen in hun ruimte op de eerste etage van de oudbouw van Kranenburgh en één tentoonstelling in samenwerking met het Vredeskerkje in Bergen aan Zee onder de titel KCB aan Zee. Bij iedere tentoonstelling verscheen de KCB-NieuwsUitgave KCBNU met onder meer informatie over de exposerende kunstenaars.

TENTOONSTELLINGEN

Salon van Nieuwe Leden

27 januari–17 maart

Dertien kunstenaars die in het afgelopen jaar lid werden van het KCB, presenteerden hun werk.

Kunstenaars
Harry Agema, Harry Beemsterboer, Wil van Blokland, Charlotte Caspers, Meine Fernhout, Marlijn Franken, Dorry van Haersolte, Nelleke Hulsen, Susana Mulas Lastra, Margo van der Pool, Sebastiaan Spit, Clare van Stolk, Obbe Tiddens

Autonomie en Engagement

24 maart–19 mei

In deze tentoonstelling lag de nadruk niet alleen op het product maar ook op het werkproces.

Kunstenaars
Angelique Heffelaar-Dirks, Anneke Helder, Suzanne Glerum, Michiel Hertroys, Bill Kunst, Nan Mulder, Henk Padt, Noortje Peerdeman, Liesbeth van Woerden, Bastiaan Zuid

Droog Water

26 mei–7 juli

Zes leden van het KCB toonden hun werken samen met zes leden van de Hollandse Aquarellistenkring (HAK).

Kunstenaars
KCB: Marianne Duif, Dorry van Haersolte, Joop Haring, Allard Kaai, Jadranka, Njegovan, Elly Stolwijk
HAK: Ionika Aalders, Theo de Feyter, Loes Groothuis, Maurice Christo van Meijel, Harold Schouten, Marjoke Staal

KCB aan zee

20 juli–3 augustus

Tentoonstelling in samenwerking met de stichting Het Vredeskerkje.

Kunstenaars

Martijn Engelbregt, Allard Kaai, Margje Kuyper, Eva Ulm

Volume in Vorm

14 juli–22 september

Beeldhouwkunst in de ruimste zin. De nadruk lag op de relatie tussen ruimte en vorm.

Kunstenaars

Femmy Duiven, Dien Jorien Geertsema, Gerda Schimmel, Lies van der Sluis, Sies Vrasdonk, Annelies Horden, Herman den Otter, Olivier Julia, Maria Glandorf, Rob de Vries, Roland de Jong Orlando

Distant Kinship | Verre verwanten

28 september–3 november

Met deze expositie vierden de Grafiekgroep (alle grafici zijn leden van het KCB) en negen Nieuw- Zeelandse grafische kunstenaars de artistieke verwantschap die bestaat tussen beide landen.

Kunstenaars

Jacqueline Aust, Kathy Boyle, Beth Charles, Elsbeth Cochius, Mark Graver, Gea Karhof, Hans Kleinsman, Madeleine Leddy, Piet Lont, Steve Lovett, Kim Lowe, Catherine Macdonald, Prue MacDougall,

Nan Mulder, Jadranka Njegovan, Carole Shepeard, José van Tubergen, Eric van der Wal

Ogenschijnlijk

10 november–5 januari 2020

Voor deze expositie was de uitnodiging om de onderliggende betekenis te herkennen in schijnbaar gewone beelden uit de wereld om ons heen.

Kunstenaars

Angeline Lips, Angeline van Weesemael, Anneke de Witte, Annelies Horden, Annetta van den Heuvel, Carla Ellens, Cis Luttkhuis, Denise Holtkamp, Elsbeth Cochius, Fennanda Eleveld, Frits van de Reep, Gerda Schimmel, Hans Landsaat, Hans van Marwijk, Harrie Beemsterboer, Hedwig van der Heiden, Ingrid Opstelten, Jan van de Haven, Jawek Kwakman, John Ohry, Karen Opstelten, Linda Mekkes, Lucas Lelieveld, Ludo Winkelman, Malou Nahuys, Marinus Klap, Nelleke Hulsen, Noortje Peerdeman, Peter Toxopeus, Piep van Sante, Piet Lont, Rob Komen, Saskia Spitz, Susana Mula Lastra, Theo Steemers, Tineke Tukker, Ursula Neubauer, Yvonne Alting, Jan Grotenbreg, Truus Groen

HISTORISCH MUSEUM HET STERKENHUIS

Historisch museum Het Sterkenhuis, in het hart van Bergen, beschikt over een collectie historische objecten, waaronder een omvangrijke, unieke textielcollectie. Aan de oorsprong hiervan staat Marie van Reenen-Völter die in 1903 de Oud-Berger Kamer oprichtte als plek waar de geschiedenis van Bergen zou worden gekoesterd. Tien jaar later verhuisde de collectie naar Het Sterkenhuis.

De werkzaamheden aan de balie en de collectie en het onderhoud in het museum werden in 2019 uitgevoerd door vierentwintig vrijwillige medewerkers, verdeeld over zeven werkgroepen.

TENTOONSTELLINGEN

Thematische tentoonstelling Van Rust Wat tot Extase gaf een historisch beeld van de omvangrijke horeca in Bergen.

Getoond werd hoe Bergen vanaf de 19de eeuw een steeds grotere rol is gaan spelen als toeristendorp. In 1911 vestigde zich tussen Bergen en Alkmaar het café ‘Rust Wat’.

Een mooie tussenstop voor toeristen. In 1952 werd dit ‘La Cubana’ en weer later ‘Extase’, een van de belangrijkste bar-dancings van Bergen.

De vaste expositie *De slag bij Bergen in 1799* trok dit jaar veel belangstellenden door de veranderde opstelling en diverse nieuwe bruikleen. Topstukken daaronder: een icoon van een Russische soldaat (Elisabeth Thuringenfonds) en een (bijbehorend) handgeschreven boekje van de regentes van het toenmalige Gasthuis in Haarlem (Provinciaal Archief Haarlem).

EDUCATIE EN PUBLIEKSACTIVITEITEN

In het kader van het 100-jarig bestaan van de Bosschool werd een nieuw educatieproject uitgevoerd. Ten dele werden hiervoor speciale leskisten gebruikt. Thema’s waren: speelgoed (groep 1 en 2), voeding (groep 3) en textiel (groep 4). Het project is heel goed verlopen en bleek uitstekend geschikt om aan te bieden in de maanden dat Het Sterkenhuis gesloten is. Ook in 2019 was er voor bezoekers een tekst beschikbaar voor een algemene rondgang (ook in het Duits). Voor kinderen was er een speurtocht met vragen en plaatjes. Verder waren er rondleidingen door het museum en een specifieke rondleidingen door de thematentoonstelling, in totaal 136.

KUNSTUITLEEN EN MUSEUMSHOP

In 2019 had Kunstuitleen Kranenburgh bijna 450 abonnees, voornamelijk particulieren. 593 kunstwerken uit de collectie van 1200 kunstwerken waren dit jaar uitgeleend. 287 kunstwerken zijn verkocht, van kleine keramische objecten en bronzen beeldjes tot etsen en grote olieverfschilderijen.

Er werden dit jaar werden 13 nieuwe kunstenaars in het bestand opgenomen.

In de collectie werden 435 nieuwe kunstwerken opgenomen, zowel van nieuwe kunstenaars als oude bekenden. Werken die al lang in de collectie zaten en niet werden uitgeleend, zijn teruggegeven aan de makers. Doel is de collectie fris te houden.

De museumshop van Kranenburgh deed ook in 2019 goede zaken, waarbij de verkoop van ansichtkaarten zoals gewoonlijk op eenzame hoogte stond: er werden er bijna 22.000 verkocht. Opvallend was de aandacht voor de ansichtkaarten van Paul Faassen (320 ex.) het boekje *Aatje Veldhoen Levenskunst* (217 ex.) en het boekje van Rudi Fuchs, *Edgar Fernhout, Licht in kleur*. Behalve kaarten en (kinder)boeken gingen er ook weer tal van cadeauartikelen over de toonbank.

BEGUNSTIGERS

Rabobank Alkmaar ondersteunt het museum gedurende een driejarig partnerschap.

De Kranenburgh Kring draagt in vijfjaarlijkse termijnen substantieel bij aan de exploitatie en promotie van het museum. De Kranenburgh Kring bestond in 2019 uit 11 leden, waaronder enkele anonieme begunstigers. De Kraanvogels telden 20 leden in 2019.

In 2019 telde de Stichting Vrienden Kranenburgh 692 donateurs. De Stichting Vrienden droeg bij aan de kosten van het collectiebeheer van Kranenburgh.

KRANENBURGH KRING 2019

de heer en mevrouw K. en J. Bosschier
de heer en mevrouw F.G.M. en A.L.M.M. Conijn
de heer J.J.W. Meurs en mevrouw K. Brandjes
mevrouw Y.E. Stoel-Hötte
mevrouw H.H. Eriks en de heer D. Valerio
de heer W.O. Weijand en mevrouw E. Boom
mevrouw L. Woudt
anonieme begunstigers

ONDERSTEUNING TENTOONSTELLINGSPROGRAMMA

Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
TAQA Cultuurfonds
Prins Bernhard Cultuurfonds Noord-Holland
Stichting Niemeijer Fonds
Jaap Harten Fonds
Fonds 21
Mondriaan Fonds honorariumregeling
AkzoNobel Art Foundation (partnership)

KRANENBURGH IN CIJFERS

Bezoekers Museum Kranenburg 2019	67.241
waarvan Museumkaart	50.085
waarvan vol deel betalend	10.957
waarvan gratis	5.063
waarvan educatief	1.136

Bezoekers Historisch Museum Het Sterkenhuis 2019	3.582
waarvan Museumkaart	2.085
waarvan vol deel betalend	840
waarvan gratis	657
waarvan educatief	78

Totaal	71.016
--------	--------

COLOFON

STICHTING KRANENBURGH

Stichting Kranenburgh heeft de ANBI-status. Museum Kranenburgh is opgenomen in het Museumregister Nederland

MEDEWERKERS

Mariette Dölle, directeur
Marianne van Gils, conservator
Angelika Bisseling, hoofd communicatie
Laura Eijpe, hoofd educatie en publieksbereik
René Hoornstra, hoofd facilitair (tot september)
Paul Bakker, hoofd facilitair (vanaf oktober)
Marieke van Esch, coördinator kunstuitleen/museumwinkel
Zaza Versteeg, office manager (vanaf juni)
Ayla Nakken, floormanager (tot juli)
Krisja van Renesse, hospitality manager (vanaf augustus)
Edith Rasch, manager horeca
Niels van Velthoven, assistent manager horeca
Erwin van Braak, hoofd financiën
Quirine van der Sloot, projectmedewerker tentoonstellingen op zzp-basis
Tijn van Heerden, projectmedewerker collectiebeheer op zzp-basis (tot november)
Lise Lotte Pel, projectmedewerker communicatie op zzp-basis (tot augustus)
Ellen de Wijs-Piekaar, projectmedewerker communicatie op zzp-basis (vanaf september)
Sanne Metselaar-Beemsterboer, projectmedewerker educatie op zzp basis (vanaf december)

VRIJWILLIGERS

170 vrijwillige medewerkers voor Museum Kranenburgh en Historisch museum Het Sterkenhuis

RAAD VAN TOEZICHT

Puck Huitsing, voorzitter
Jan Willem Labree, lid
Rob Berends, lid (tot oktober)
Daniëlle Lokin, lid
Heleen Verwaayen, lid

UITGAVE

Museum Kranenburgh, Bergen, 2020

Redactie

Karin Evers, Leiden
Angelika Bisseling, hoofd communicatie Museum Kranenburgh

fotografie

Michel Claus, Aad Hoogendoorn, Peter Toxopeus, Arend Velsink

Vormgeving

RUIG.com

Print

D-Print, Alkmaar

Museum Kranenburgh

Hoflaan 26

1861 CR Bergen NH

www.kranenburgh.nl

KRANENBURGH